

**UCHWAŁA NR XLV/1001/22
RADY MIASTA KATOWICE**

z dnia 31 marca 2022 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania Prezydenta Miasta Katowice z realizacji „Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla miasta Katowice na lata 2021-2027” w 2021 roku

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r., poz. 1372 ze zm.)

**Rada Miasta Katowice
uchwała:**

§ 1. Przyjąć sprawozdanie Prezydenta Miasta Katowice z realizacji „Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla miasta Katowice na lata 2021-2027” w 2021 roku, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta
Katowice

Maciej Biskupski

Załącznik do uchwały Nr XLV/1001/22
Rady Miasta Katowice
z dnia 31 marca 2022 r.

PROGRAM PROFILAKTYKI I PROMOCJI ZDROWIA

dla miasta Katowice
na lata 2021-2027

Sprawozdanie z realizacji w 2021 roku

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI „PROGRAMU PROFILAKTYKI I PROMOCJI ZDROWIA DLA MIASTA KATOWICE NA LATA 2021-2027” W 2021 ROKU

W 2021 r. w mieście Katowice realizowano zatwierdzony uchwałą nr XXIX/635/20 Rady Miasta Katowice z dnia 17 grudnia 2020 r. „Program Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla Miasta Katowice na lata 2021-2027”. W jego ramach w 2021 roku przeprowadzono następujące działania na rzecz poprawy zdrowia oraz związanej z nim jakości życia mieszkańców Katowic:

I. PROGRAMY PROFILAKTYCZNE REALIZOWANE WE WSPÓŁPRACY Z PODMIOTAMI WYKONUJĄCYMI DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ (WYBRANYMI W OTWARTYM KONKURSIE OFERT):

- 1) Program szczepień profilaktycznych przeciwko wirusom brodawczaka ludzkiego (HPV) w mieście Katowice
- 2) Program profilaktyki dla osób trzeciego i czwartego wieku – etap podstawowy
- 3) Program profilaktyki dla osób trzeciego i czwartego wieku – etap rehabilitacyjny
- 4) Profilaktyczna opieka nad uczniami
- 5) Program profilaktyki zachorowań na grypę „Słoneczna Jesień”

II. PROJEKTY REALIZOWANE WE WSPÓŁPRACY Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI (WRAMACH „PROGRAMU WSPÓŁPRACY MIASTA KATOWICE Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI NA ROK 2021”) W ZAKRESIE ZADANIA PN.: „OCHRONA I PROMOCJA ZDROWIA: PROWADZENIE DZIAŁAŃ Z ZAKRESU PROFILAKTYKI I PROMOCJI ZDROWIA MAJĄCYCH NA CELU UTRZYMANIE I POPRAWĘ ZDROWIA MIESZKAŃCÓW ORAZ ZWIĄZANEJ Z NIM JAKOŚCI ŻYCIA”:

- 1) Dzień Chorego w Katowicach w czasie COVID-19
- 2) Konsultacje indywidualne ze specjalistami Fundacji Oko w Oko z Rakiem
- 3) Kampania społeczna skierowana do osób w depresji zagrożonych wykluczeniem spowodowanym pandemią Covid-19
- 4) Przeprowadzenie monitoringu narażenia dzieci miasta Katowice (dzielnica Szopienice) na ołów wraz z niezbędnymi działaniami pomocowymi w lekach oraz edukacyjnymi
- 5) Udział Hospicjum Cordis w Pikniku Rodzinnym
- 6) Piknik Rodzinny na zdrowo
- 7) Profilaktyka zdrowotna dla mieszkańców Miasta Katowice – zabezpieczenie medyczne podczas Pikniku Rodzinnego
- 8) Kurs budowania odporności
- 9) Bądź aktywny – przełoń raka! - Bieg i marsz Nordic Walking
- 10) Seniorze ruch to zdrowie
- 11) Aktywny senior – jesień 2021
- 12) Zdrowe Mikołajki

III. KATOWICKIE DNI PROMOCJI ZDROWIA

IV. INICJATYWA LOKALNA PN. „ZDROWIE NA PIĄTKĘ”

V. SZKOLENIA DLA LEKARZY

VI. DZIAŁANIA PROMOCYJNE I EDUKACYJNE Z ZAKRESU PROFILAKTYKI ZDROWOTNEJ

W celu wyłonienia realizatorów poszczególnych zadań w okresie sprawozdawczym przeprowadzono i rozstrzygnięto 3 otwarte konkursy ofert dla podmiotów wykonujących działalność leczniczą, z którymi zostały zawarte umowy na realizację następujących programów profilaktycznych:

- 1) Program szczepień profilaktycznych przeciwko wirusom brodawczaka ludzkiego (HPV),
- 2) Program profilaktyki dla osób trzeciego i czwartego wieku – etap podstawowy,
- 3) Program profilaktyki dla osób trzeciego i czwartego wieku – etap rehabilitacyjny,
- 4) „Program profilaktyki zachorowań na gripę Słoneczna Jesień”,
- 5) „Profilaktyczna opieki nad uczniami”.

W związku z ogłoszonym na terenie Rzeczypospolitej Polski stanem epidemii i trwającą edukacją zdalną nie ogłoszono konkursu dla organizacji pozarządowych, natomiast środki finansowe na realizowane przez nie zadania były przekazywane w ramach tzw. małych grantów. Informacje o podejmowanych działaniach były przekazywane mieszkańcom na bieżąco poprzez ogłoszenia prasowe, ogłoszenia na stronie internetowej www.katowice.eu oraz wiadomości wysyłane w systemie KISS.

Jednocześnie wzorem lat ubiegłych we współpracy z Państwową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Katowicach przygotowano kalendarze na 2022 rok o tematyce profilaktycznej, które zostały przekazane do katowickich szkół.

I. PROGRAMY PROFILAKTYCZNE REALIZOWANE WE WSPÓŁPRACY Z PODMIOTAMI WYKONUJĄCYMI DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ (WYBRANYMI W OTWARTYM KONKURSIE OFERT):

1) Program szczepień profilaktycznych przeciwko wirusom brodawczaka ludzkiego (HPV) w mieście Katowice

Czynnikiem odpowiedzialnym za raka szyjki macicy jest wirus o nazwie wirus brodawczaka ludzkiego (HPV). Istnieje dużo typów wirusa HPV, ale dwa najbardziej powszechne to HPV-16 i HPV-18. W Polsce właśnie te dwa typy wirusa są przyczyną ok. 70% wszystkich przypadków zachorowań na raka szyjki macicy. Wymienione typy wirusa są także odpowiedzialne za raka prącia, pochwy, sromu, odbytu oraz części przypadków raka gardła, krtani, migdałków, oskrzela i przetyku. Wirusem HPV można się bardzo łatwo zarazić poprzez współżycie płciowe i zwykle nie wywołuje on żadnych objawów. W większości przypadków infekcja wirusem HPV przechodzi samoistnie. Jeżeli zakażenie ma charakter przewlekły, może dojść do powstania zmian przedrakowych, które nieleczone mogą doprowadzić do rozwinięcia się raka szyjki macicy.

W związku z powyższym w Katowicach już od 2014 roku corocznie przystępuje się do realizacji programu bezpłatnych szczepień przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV). W latach 2014-2020 w Katowicach finansowane były wyłącznie szczepienia dziewcząt, natomiast od 2021 roku program został rozszerzony również o szczepienia chłopców w klasach VII szkół podstawowych w Katowicach.

Ponadto realizowana była akcja doszczepienia dziewcząt, które były objęte programem w 2020 roku, ale z powodu ogłoszonego stanu epidemii nie zostały objęte pełnym cyklem szczepienia.

Program obejmował wiele etapów, w tym:

a) przeprowadzenie spotkań informacyjno-edukacyjnych dotyczących problematyki HPV wśród rodziców/opiekunów prawnych i nauczycieli uczniów objętych Programem na terenie katowickich szkół podstawowych (w osobnych grupach obejmujących rodziców dzieci z poszczególnych klas VII; czas trwania spotkania – 45 minut);

b) uzyskanie pisemnych, imiennych oświadczeń rodziców/opiekunów prawnych o wyrażeniu zgody na objęcie ich dzieci Programem;

c) przeprowadzenie zajęć z zakresu edukacji zdrowotnej skierowanej na zapobieganie rakowi szyjki macicy wśród uczniów objętych programem (w grupach liczących do 25 osób; czas trwania 45 minut);

d) organizacja i przeprowadzenie cyklu szczepień ochronnych przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV), obejmującego podanie 2 dawek szczepionki w odstępach zgodnych z zaleceniami producenta szczepionki wśród chłopców i dziewcząt w wieku 14 lat; poprzedzonego badaniem lekarskim kwalifikującym do szczepienia.

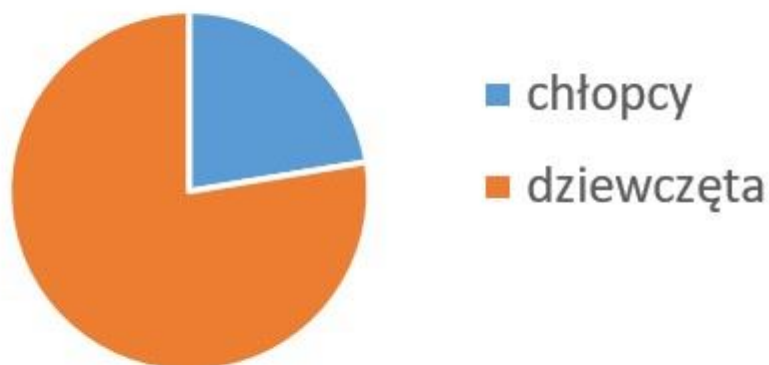
W Katowicach realizowane są szczepienia szczepionką 9-walentną Gardasil, która chroni przed dziewięcioma typami wirusa - 6, 11, 16, 18, 31, 33, 45, 52, 58.

Realizatorem akcji szczepień było Centrum Medyczne Tommed Sp. z o.o. Ośrodek Diagnostyki sp. k. z siedzibą przy ul. Fredry 22 w Katowicach, z którym została zawarta umowa na kwotę 1 555 044,48 zł, jednakże z powodu niskiej zgłaszalności umowa została aneksowana, a ostateczne wykonanie wyniosło **381 561,12 zł**. Koszt jednej dawki szczepionki wraz z badaniem lekarskim wyniósł:

- 390,54 zł (dot. dziewcząt, które rozpoczęły udział w programie w 2020 roku)
- 420,54 zł (dot. dziewcząt i chłopców uczęszczających do klas VII szkół podstawowych w roku szkolnym 2020/2021).

Łącznie podano 638 dawek szczepionki uczniom klas VII szkół podstawowych w roku szkolnym 2020/2021, w tym 549 I dawki i 89 II dawki, a także 290 dawek szczepionki dziewczętom, które rozpoczęły cykl szczepienia w ubiegłym roku. W programie udział wzięło 426 dziewcząt oraz 123 chłopców. Wśród nowych uczniów objętych programem chłopcy stanowili 22,4%, a dziewczęta 77,6%.

Udział % dziewcząt i chłopców wśród populacji objętej szczepieniami p/HPV w 2022 r.

Ogółem w 2021 r. w programie wzięło udział ok. 18,9% uprawnionych uczniów. Pandemia COVID-19 niestety znacząco ograniczyła zgłaszalność na szczepienia, które aktualnie realizowane są wyłącznie na terenie przychodni (w poprzednich latach akcje szczepień przeprowadzano na terenie szkół w szkolnych gabinetach profilaktyki zdrowotnej). Średnia frekwencja w latach w latach 2014-2019 wynosiła 65,2%, natomiast w 2020 r. - 19,9%.

2) Program profilaktyki dla osób trzeciego i czwartego wieku – etap podstawowy

Program profilaktyki dla osób trzeciego i czwartego wieku skierowany był do mieszkańców Katowic, którzy w 2021 roku kończyli 60-64 lata, 75-79 lat oraz byli w wieku powyżej 85 lat. Mogli oni skorzystać z szeregu bezpłatnych badań, w tym m.in. pomiaru poziomu glukozy we krwi, poziomu hemoglobiny glikowanej HbA1 czy poziomu TSH, badania sprawności pamięci, sprawności fizycznej czy też wzroku i słuchu.

Wyniki badań były interpretowane przez lekarzy, którzy wystawiali ewentualne skierowania do dalszej diagnostyki w ramach powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego do poradni specjalistycznych (geriatrycznych, endokrynologicznych, neurologicznych, chirurgicznych, onkologicznych, schorzeń sutka, okulistycznych, foniatrycznych, diabetologicznych) lub leczenia w szpitalnych oddziałach specjalistycznych.

Mieszkańcy, u których stwierdzono niesprawność ruchową, otrzymali możliwość wzięcia udziału w zajęciach rehabilitacyjnych finansowanych przez miasto Katowice w ramach II etapu Programu. W 2021 roku realizatorami badań były następujące podmioty wybrane w otwartym konkursie ofert:

·NT Medical Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach przy ul. Boya-Żeleńskiego 77 – umowa na kwotę **1 900,00 zł**,

·Przychodnia NZOZ „Na Witosa” Sp. z o.o. w Katowicach przy ul. Witosa 21 - umowa na kwotę **13 200,00 zł**,

·CenterMed Katowice 2 Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach przy ul. Bocheńskiego 38A – umowa na kwotę **10 800,00 zł**.

Łącznie na realizację etapu podstawowego Programu w 2021 roku przeznaczono środki finansowe w wysokości **25 900,00 zł**. W ramach zawartych umów objęto badaniami profilaktycznymi w ramach etapu podstawowego **158 osób**.

3) Program profilaktyki dla osób trzeciego i czwartego wieku – etap rehabilitacyjny

Z etapu rehabilitacyjnego Programu mogli skorzystać mieszkańcy Katowic, którzy wzięli udział w etapie podstawowym, w którym stwierdzono u nich niesprawność ruchową. W ramach programu przeprowadzono 16-godzinne cykle zajęć rehabilitacyjnych w grupach nie większych niż 10 osób. Łącznie objęto nimi **70 osób**.

Realizatorami etapu rehabilitacyjnego były następujące podmioty wybrane w otwartym konkursie ofert:

·NT Medical Sp. z o. o. z siedzibą w Katowicach przy ul. Boya-Żeleńskiego 77 - umowa na kwotę **3 200,00 zł**,

·CenterMed Katowice 2 Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach przy ul. Bocheńskiego 38A - umowa na kwotę **16 800,00 zł**.

Łącznie przeznaczono na ten cel kwotę **20 000,00 zł**.

4) Profilaktyczna opieka nad uczniami

Trwająca pandemia COVID-19 i związane z nią wprowadzenie zdalnego nauczania spowodowały znaczące ograniczenie aktywności wśród najmłodszych mieszkańców Katowic. Dlatego też miasto Katowice finansuje program „Profilaktyczna opieka nad uczniami”. Przeprowadzenie profilaktycznych badań lekarskich pozwala na wczesne wykrycie ewentualnych nieprawidłowości w rozwoju dzieci, takich jak nadwaga i otyłość oraz wady postawy. Dzięki temu możliwe jest zasygnalizowanie rodzicom konieczności podjęcia właściwego leczenia i zmiany nieprawidłowych nawyków u ich dzieci.

Program jest kontynuacją programu realizowanego od 2007 r. W 2021 r. obejmował on populację uczniów klas III szkół podstawowych w roku szkolnym 2020/2021 (od września 2021 r. - klas IV). Jego celem było wczesne wykrywanie i zapobieganie chorobom wieku rozwojowego, w tym schorzeń ortopedycznych i chirurgicznych oraz ogólna ocena stanu zdrowia dzieci. Warunkiem uczestnictwa dziecka w programie była pisemna zgoda rodziców. Każde dziecko zostało zbadane przez dwóch specjalistów: pediatrę oraz ortopedę, a także pielęgniarkę.

W skład Programu wchodziły:

- I Etap: zorganizowanie wykładów edukacyjnych dla rodziców uczniów objętych programem oraz uzyskanie pisemnej zgody rodziców na przeprowadzenie badań dziecka,

- II Etap: przeprowadzenie kompleksowych badań przesiewowych pediatryczno-chirurgiczno-ortopedycznych w szkolnych gabinetach profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej pojedynczo dla każdego dziecka, zgodnie z procedurami postępowania dla pielęgniarki, pediatry oraz lekarza ortopedy.

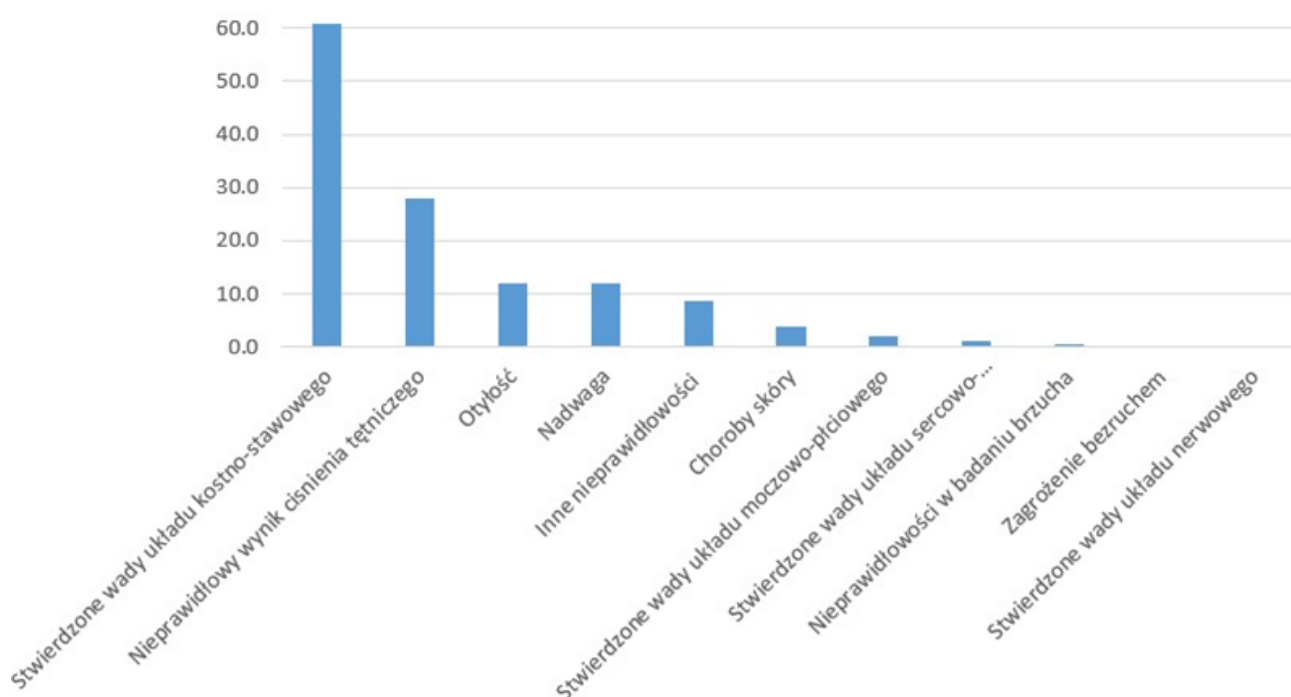
Realizatorem programu w 2021 r. było Centrum Medyczne GRANICZNA Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach przy ul. Granicznej 45, z którym zawarto umowę na kwotę: **114 510,00 zł**.

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono badania **1041 uczniów**, tj. ok. **49,5%** populacji. W grupie przebadanych dzieci wykryto następujące nieprawidłowości:

Oceniana sytuacja zdrowotna	Liczba uczniów	Wartość (%)
Nadwaga	124	11,9%
Otyłość	126	12,1%
Zagrożenie bezruchem	3	0,3%

Choroby skóry	40	3,8%
Nieprawidłowy wynik ciśnienia tętniczego	290	27,9%
Stwierdzone wady układu moczowo-płciowego	21	2%
Stwierdzone wady układu kostno-stawowego	634	60,9%
Stwierdzone wady układu nerwowego	1	0,1%
Stwierdzone wady układu sercowo-naczyniowego	11	1,1%
Nieprawidłowości w badaniu brzucha	4	0,4%
Skierowano do specjalisty	346	33,2%
Skierowano do szpitala	0	0%
Inne nieprawidłowości	92	8,8%
	(w tym niedowaga 76)	(7,3%)

Wartość % zdiagnozowanych problemów zdrowotnych wśród uczniów objętych badaniami przesiewowymi

Największy odsetek wśród badanych stanowiły wady układu kostno-stawowego stwierdzone u 634 uczniów, tj. aż 60,9% badanych. Uczniowie, u których stwierdzono wady postawy, otrzymali skierowania na konsultację specjalistyczną w poradni wad postawy i zalecenia pływania oraz ćwiczeń korekcyjnych pod kontrolą poradni. Każdy rodzic otrzymał ankietę swojego dziecka z pełną informacją o przeprowadzonym badaniu, a w razie stwierdzenia nieprawidłowości – skierowanie do właściwego specjalisty. Łącznie 346 spośród przebadanych uczniów (33,2%) otrzymało skierowania do specjalistów. Zwraca uwagę również fakt, że łącznie u 24% uczniów rozpoznano nadwagę lub otyłość – więcej niż w latach ubiegłych. Dla porównania w latach 2014-2020 ww. problemy zdrowotne rozpoznano u 15,5% wszystkich uczniów objętych badaniami. Dodatkowo u 7,3% dzieci rozpoznano zbyt niską wagę. Wyniki badań w 2021 r. poza ww. wagą zasadniczo są jednak podobne do tych uzyskanych w latach 2014-2020.

5) Program profilaktyki zachorowań na gripę „Słoneczna Jesień”

Grypa jest ostrą, bardzo zakaźną chorobą układu oddechowego, przebiega z gorączką, kaszlem i ogólnym osłabieniem. Zараżenie gripą następuje drogą kropelkową, choroba ta przenosi się z osoby na osobę. W pewnych sytuacjach może stanowić zagrożenie dla zdrowia, a nawet życia. Dane WHO wskazują, że grypa jest istotnym problemem zdrowotnym, choruje na nią na świecie ok. 5-25% populacji, umiera 500 000 do 1 000 000 osób rocznie. Większość zgonów dotyczy pacjentów w wieku powyżej 65 roku życia. Główną przyczyną zgonu z powodu zarażenia wirusem grypy nie jest sama choroba, ale występujące po niej powikłania. Do

najczęstszych powikłań grypy należą: zapalenie płuc, zapalenie oskrzeli, zapalenie mięśni (w tym mięśnia sercowego), zapalenie spojówek, zapalenie ucha środkowego, ostra niewydolność nerek, zaostrzenie przebiegu astmy i POChP, nasilenie zmian otępiennych u osób starszych.

W obliczu ciągłego zagrożenia tą chorobą oraz licznymi groźnymi dla życia i zdrowia jej powikłaniami, celowym jest szczepienie osób starszych, z osłabioną odpornością i schorzeniami przewlekłymi. Dlatego też miasto Katowice w trosce o zdrowie swoich mieszkańców od wielu lat finansuje szczepienia ochronne p/grypie dla osób w wieku powyżej 65 roku życia.

Realizatorami akcji szczepień p/grypie w 2021 r. było 14 podmiotów wykonujących działalność leczniczą, wybranych w drodze II otwartego konkursu ofert, które realizowały Program w punktach szczepień na terenie różnych dzielnic Katowic. Rozpoczęcie akcji szczepień nastąpiło w październiku. Szczepieniami objęto łącznie **1340 mieszkańców**, w tym 80 w domach pomocy społecznej i zakładach opiekuńczo-leczniczych na terenie Katowic oraz 5 w domu (osoby niepełnosprawne w stopniu znacznym). Łącznie na ten cel wydatkowano kwotę: **86 244,05 zł**. Dzięki wprowadzeniu bezpłatnych szczepień p/grypie finansowanych z budżetu państwa m.in. dla osób przebywających w placówkach stacjonarnych takich jak domy pomocy społecznej, zakłady opiekuńczo-lecznicze czy też zakłady opieki długoterminowej w tym roku odstąpiono od realizacji tej części programu w 2021 roku (z wyjątkiem 80 pacjentów ZOD EPIONE, którzy zostali zaszczepieni przed rozpoczęciem akcji szczepień finansowanych z budżetu państwa).

II. PROJEKTY REALIZOWANE WE WSPÓŁPRACY Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI (W RAMACH „PROGRAMU WSPÓŁPRACY MIASTA KATOWICE Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI NA ROK 2021”) W ZAKRESIE ZADANIA PN.: „OCHRONA I PROMOCJA ZDROWIA: PROWADZENIE DZIAŁAŃ Z ZAKRESU PROFILAKTYKI I PROMOCJI ZDROWIA MAJĄCYCH NA CELU UTRZYMANIE I POPRAWĘ ZDROWIA MIESZKAŃCÓW ORAZ ZWIĄZANEJ Z NIM JAKOŚCI ŻYCIA”:

1) Dzień Chorego w Katowicach w czasie COVID-19

Fundacja Pomoc Maltańska – Maltańska Służba Medyczna z siedzibą w Katowicach zorganizowała z okazji Dnia Chorego akcję profilaktyczną skierowaną do 70 osób bezdomnych. Na Placu Przyjaciół z Miskolca zorganizowano bezpłatne porady profilaktyczne udzielane przez specjalistów, w tym lekarzy kardiologa i internistę oraz pielęgniarki, a także psychologa, pedagoga i doradcę zawodowego. Osoby bezdomne otrzymały również ciepły posiłek oraz apteczki medyczne.

Fundacja otrzymała z budżetu miasta dotację w wysokości **5 000,00 zł**.

2) Konsultacje indywidualne ze specjalistami Fundacji Oko w Oko z Rakiem

Fundacja Oko w Oko z Rakiem z siedzibą w Katowicach zorganizowała w okresie od kwietnia do czerwca br. bezpłatne konsultacje żywieniowe, rehabilitacyjne, rozmowy motywujące i wspierające, które przeznaczone były dla pacjentów onkologicznych i ich rodzin (w trakcie diagnozy, leczenia lub po chorobie onkologicznej). Zaplanowano zorganizowanie łącznie 12 godzin konsultacji, które odbywały się w Centrum Organizacji Pozarządowych w Katowicach przy ul. Kopernika 14. Z konsultacji skorzystało 36 osób.

Fundacja otrzymała z budżetu miasta dotację w wysokości **3 600,00 zł**.

3) Kampania społeczna skierowana do osób w depresji zagrożonych wykluczeniem spowodowanym pandemią Covid-19

Stowarzyszenie Terapeutów Uzależnień „Trzeźwe Siemianowice” zorganizowało kampanię społeczną promującą korzystanie ze wsparcia specjalistów w problemach z zakresu zdrowia psychicznego. Przez dwa ostatnie miesiące 2021 roku na 213 ekranach reklamowych w 45 tramwajach poruszających się na terenie Katowic i okolic regularnie emitowano krótki spot promujący kampanię. W tramwajach oraz na przystankach zawieszono były również plakaty informacyjne. Kampania była także prowadzona za pośrednictwem mediów społecznościowych w Internecie.

Dzięki realizacji ww. działań zwiększono m.in. świadomość i wiedzę na temat sposobów radzenia sobie z problemami psychicznymi wśród mieszkańców miasta Katowice. Projekt przyczynił się do popularyzacji zdrowej reakcji społecznej, pozwalającej na przyznanie się przed sobą i otoczeniem do istnienia problemu, a także skłonił do przełamывania tabu wokół zdrowia psychicznego.

Stowarzyszenie otrzymało z budżetu miasta Katowice dotację w wysokości **5 000,00 zł**.

4) Przeprowadzenie monitoringu narażenia dzieci miasta Katowice (dzielnica Szopienice) na ołów wraz z niezbędnymi działaniami pomocowymi w lekach oraz edukacyjnymi

Zadanie było realizowane przez Fundację na Rzecz Dzieci "Miasteczko Śląskie". Jego celem było przeprowadzenie kontrolnego skiringu (badaniami objęto 184 dzieci) w zakresie narażenia środowiskowego na ołów w dzielnicy Szopienice i terenów przyległych poprzez oznaczenie poziomu ołowiu we krwi dzieci i młodzieży w 4 placówkach oświatowych (przedszkola, szkoły podstawowe) z terenu podwyższonego ryzyka na metale ciężkie.

W ramach programu dzieci objęte były badaniem krwi na zawartość ołowiu oraz miały wykonywaną morfologię krwi - jako wskaźnik ogólnozdrowotny. Program stanowił kontynuację badań prowadzonych od 2006 r. w dzielnicy Katowice – Szopienice. Warunkiem objęcia dzieci badaniami była pisemna zgoda rodziców. Wyniki badań przekazano dyrekcji placówek oświatowych oraz rodzicom dzieci. Zorganizowano pogadanki na temat zasad higieny ukierunkowanej na minimalizowanie wpływu niekorzystnych warunków środowiskowych na zdrowie dzieci. Wszyscy rodzice badanych dzieci otrzymali materiały edukacyjne, zaś dzieci, u których stwierdzono podwyższone stężenie ołowiu we krwi lub obniżoną wartość hemoglobiny, otrzymali odpowiednie suplementy witaminowo-mineralne. Po zakończeniu realizacji badań Fundacja sporządziła szczegółowe raporty dotyczące uzyskanych wyników.

Ze środków budżetu miasta Katowice w 2021 roku przekazano Fundacji dotację w wysokości **9 000,00 zł**.

5) Udział Hospicjum Cordis w Pikniku Rodzinnym

Hospicjum Cordis brało udział w pikniku rodzinnym, który odbył się w sobotę 31 lipca 2021 r. w Parku Powstańców Śląskich. Wydarzenie było zorganizowane przez miasto Katowice we współpracy z Ministerstwem Rodziny i Polityki Społecznej.

Hospicjum Cordis zorganizowało stoisko gastronomiczne, przy którym uczestnicy pikniku mogli nieodpłatnie otrzymać zdrowe przekąski. Promowano zdrowe odżywianie – jak np. Sandwiche z warzywami czy też kolorowe owocowe szaszłyki. Przygotowano poczęstunek podczas festynu dla 500 uczestników.

Hospicjum otrzymało dotację z budżetu miasta Katowice w wysokości **6 500,00 zł**.

6) Piknik Rodzinny na zdrowo

Fundacja Wolne Miejsce brała udział w pikniku rodzinnym, który odbył się w sobotę 31 lipca 2021 r. w Parku Powstańców Śląskich. Wydarzenie było zorganizowane przez miasto Katowice we współpracy z Ministerstwem Rodziny i Polityki Społecznej.

Fundacja zorganizowała w tym dniu między innymi warsztaty kulinarne, w trakcie których kucharz pokazał jak przygotować zdrowy i pożywny posiłek na gorące dni w postaci 500 porcji chłodnika ze śledzia. Następnie po zakończonych warsztatach każdy chętny miał okazję za darmo spróbować tej zupy. Fundacja przygotowała także lemoniadę oraz soki ze świeżo wyciskanych owoców, a także różnego rodzaju zdrowe przekąski ze świeżych owoców, którymi każdy obecny na Pikniku mógł się poczęstować za darmo.

Zorganizowano również warsztaty dotyczące tematyki tzw. „Zero waste”, edukujące uczestników pikniku w jaki sposób nie marnować żywności zdatnej jeszcze do spożycia, oraz jak w krótkim czasie i za małe pieniądze z już posiadanych w domu artykułów spożywczych przygotować zdrowy, pełnowartościowy posiłek dla całej rodziny.

Fundacja otrzymała dotację z budżetu miasta Katowice w wysokości **9 825,00 zł**.

7) Profilaktyka zdrowotna dla mieszkańców Miasta Katowice – zabezpieczenie medyczne podczas Pikniku Rodzinnego

Fundacja Pomoc Maltańska – Maltańska Służba Medyczna brała udział w pikniku rodzinnym, który odbył się w sobotę 31 lipca 2021 r. w Parku Powstańców Śląskich. Wydarzenie było zorganizowane przez miasto Katowice we współpracy z Ministerstwem Rodziny i Polityki Społecznej.

Fundacja zorganizowała zabezpieczenie medyczne wydarzenia dla mieszkańców, a także pokazy pierwszej pomocy dla uczestników, w tym pokaz karetki wraz z wyposażeniem. Zorganizowano również konkursy z nagrodami z zakresu udzielania pierwszej pomocy dla różnych grup wiekowych (dzieci i młodzież, osoby dorosłe oraz seniorzy).

Fundacja otrzymała dotację z budżetu miasta Katowice w wysokości **9 500,00 zł**.

8) Kurs budowania odporności

Fundacja Prowitalni zorganizowała cztery warsztaty ze specjalistami dotyczące budowania i wzmacniania odporności, w których wzięło udział 12 osób. Warsztaty zwracały uwagę uczestników na konieczność wszechstronnego dbania o własną odporność, szczególnie w sezonie jesienno-zimowych infekcji. Dotyczyły one takich tematów jak „leśna aromatepia”, „Odżywianie dla wzmocnienia odporności”, „Codzienna dawka ruchu” oraz „Akcja regeneracja”.

Fundacja otrzymała dotację z budżetu miasta Katowice w wysokości **2 200,00 zł**.

9) Bądź aktywny – przełoń raka! - Bieg i marsz Nordic Walking

Hospicjum św. Franciszka zorganizowało II edycję biegu „Bądź aktywny – przełoń raka!” na dystansie 5 i 10 km, który odbył się w październiku na terenie Katowickiego Parku Leśnego.

Głównym celem organizacji biegu było zachęcenie mieszkańców Katowic i innych miejscowości do uprawiania aktywności fizycznej, która ma wielkie znaczenie w profilaktyce przeciwnowotworowej. W wydarzeniu wzięło udział 135 zawodników. Każdy z uczestników otrzymał pakiet startowy z poczęstunkiem oraz medal i wodę na mecie zawodów. Zwycięzcom wręczone zostały statuetki oraz nagrody rzeczowe od sponsorów. W strefie zawodów można było skorzystać z poradnictwa przy stoisku profilaktycznym przygotowanym przez Fundację Oko w oko z rakiem oraz zarejestrować się jako potencjalny dawca szpiku na stoisku DKMS-u. Dostępna była również możliwość bezpłatnego pomiaru cukru i ciśnienia wykonywanego przez pracownika Hospicjum. Podczas wydarzenia prowadzone były również mini animacje dla dzieci.

Hospicjum otrzymało dotację z budżetu miasta Katowice w wysokości **2 500,00 zł**.

10) Seniorze ruch to zdrowie

Klub Rekreacyjno-Sportowy Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej „Czarni” zorganizował zajęcia ruchowe z jogi dla seniorów w wieku 55 lat i starszych, w których udział wzięło 27 osób. Ponadto zorganizowano wycieczkę integracyjną dla 30 osób do Suchej Beskidzkiej połączoną z aktywnością fizyczną i szkoleniem pn. „Ruch to zdrowie”.

Organizacja otrzymała dotację z budżetu miasta Katowice w wysokości **7 860,07 zł**.

11) Aktywny senior – jesień 2021

Katowickie Stowarzyszenie Tenisowe Akademia Tenisa Katarzyny Pyka zorganizowała dla seniorów zajęcia z tenisa na terenie kortów tenisowych MOSiR w Katowicach. Wzięło w nich udział 20 osób w kilku grupach 5-6 osobowych.

Stowarzyszenie otrzymało dotację z budżetu miasta Katowice w wysokości **1 800,00 zł**.

12) Zdrowe Mikołajki

Fundacja Wspierania Kultury i Sportu Silesia zorganizowała imprezę mikołajkową dla 72 dzieci – podopiecznych Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Zgromadzenia Sióstr św. Jadwigi w Katowicach – Bogucicach. Przygotowano poczęstunek i paczki ze zdrowymi przekąskami, spektakl i animacje dla dzieci. W wydarzeniu udział wzięli sportowiec pochodzący z Bogucic, bokser Tomasz Gromadzki „Zadyma”.

Fundacja otrzymała dotację z budżetu miasta Katowice w wysokości **3 000,00 zł**.

III. KATOWICKIE DNI PROMOCJI ZDROWIA

W dniach od 14 listopada do 15 grudnia 2021 r. na terenie trzech przychodni Samodzielnego Publicznego Zakładu Lecznictwa Ambulatoryjnego „Moja Przychodnia” w Katowicach zorganizowano akcję prozdrowotną pn.: „Katowickie Dni Promocji Zdrowia”, w ramach której wszyscy mieszkańcy posiadający Katowicką Kartę Mieszkańca mogli skorzystać z nieodpłatnych szczepień p/grypie – bez względu na wiek. Akcja prozdrowotna odbywała się w Przychodni nr 1 – Katowice, ul. Mickiewicza 9, Przychodni nr 3 – Katowice, ul. PCK 1, Przychodni nr 13 – Katowice, ul. Ordona 3. Z bezpłatnych świadczeń skorzystało **1093 osoby**.

Wydatkowano na ten cel dotację w wysokości **65 580,00 zł**.

IV. INICJATYWA LOKALNA PN. „ZDROWIE NA PIĄTKĘ”

Dzięki inicjatywie lokalnej mieszkańców we wrześniu 2021 roku zorganizowane zostały zajęcia o tematyce profilaktycznej pn. „Zdrowie na piątkę”. Spotkania odbywały się na terenie pomieszczeń Spółdzielni Mieszkaniowej Silesia w Katowicach – Piotrowicach i dotyczyły m.in. takich tematów jak wykonywanie badań profilaktycznych, zdrowy kręgosłup, rola psychiki w profilaktyce zdrowia, odpowiednia suplementacja, prawidłowy wybór diety oraz korzystanie z ziół. Ponadto odbyły się warsztaty kulinarne i degustacja zdrowych przekąsek, a uczestnicy mogli skorzystać z rozluźniającego masażu głowy i karku. W spotkaniach wzięło udział 70 osób.

Przekazano na ten cel środki finansowe w wysokości **3 000,00 zł.**

V. SZKOLENIA DLA LEKARZY

W okresie sprawozdawczym zorganizowano 2 szkolenia on-line dla lekarzy POZ przyjmujących pacjentów na terenie miasta Katowice.

1) Szkolenie dot. leczenia powikłań po przejściu COVID-19

W związku z pandemią COVID-19 obserwuje się coraz częściej nowe problemy zdrowotne u osób, które po przebyciu choroby nie powróciły do pełni zdrowia. Wracają one do codziennych zajęć, w tym część do pracy, lecz ich wydolność jest ograniczona lub mocno ograniczona.

Z tego powodu miasto Katowice zorganizowało w kwietniu 2021 r. bezpłatne warsztaty on-line dla lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej, którzy przyjmują pacjentów na terenie Katowic. Szkolenie dotyczyło postępowania z tzw. ozdrowieńcami w oparciu o najnowsze wskazania medyczne i było bezpłatne dla uczestników.

2 szkolenia poprowadził dr hab. n. med. Aleksander Sieroń - konsultant krajowy w dziedzinie angiologii, konsultant Oddziału Klinicznego Chorób Wewnętrznych, Angiologii i Medycyny Fizykalnej Śląskiego Uniwersytetu Medycznego. Udział wzięło w nich łącznie 23 lekarzy.

Wydatkowano na ten cel kwotę **10 000,00 zł.**

2) Szkolenie dot. podstaw geriatry

Miasto Katowice we współpracy ze Śląską Izbą Lekarską zorganizowało w październiku 2021 r. szkolenie pt. „Geriatrya w praktyce lekarza rodzinnego – rady praktyczne”, w którym udział wzięło ok. 50 lekarzy rodzinnych przyjmujący pacjentów w Katowicach.

Szkolenie odbyło się w formie zdalnej i było bezpłatne dla uczestników. Wśród prowadzących byli lekarze specjaliści:

- dr n. med. Jarosław Derejczyk,
- lek. med. Piotr Seiffert,
- dr n. med. Janina Kokoszka-Paszkot,
- lek. med. Elżbieta Pyrkosz-Cifonelli.

Wydatkowano na ten cel kwotę **3 500,00 zł.**

VI. DZIAŁANIA PROMOCYJNE I EDUKACYJNE Z ZAKRESU PROFILAKTYKI ZDROWOTNEJ

W celu promocji zdrowia wśród dzieci i młodzieży miasta Katowice – wzorem lat ubiegłych – nawiązano współpracę z Państwową Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Katowicach, dzięki czemu opracowano i wydrukowano kalendarze na 2022 r. w formacie A1 oraz trójdzielne o tematyce profilaktycznej, tj. promocja wszystkich dostępnych w Polsce szczepień obowiązkowych i zalecanych. Kalendarze zostały przekazane dla placówek oświatowych (szkół, przedszkoli, szkół średnich) na terenie Katowic, a także rozdysponowano je wśród mieszkańców Katowic za pośrednictwem podmiotów wykonujących działalność leczniczą realizujących Program, szpitali, Żłobka Miejskiego, miejskich jednostek organizacyjnych (w tym m.in. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej), Urzędu Miasta Katowice oraz za pośrednictwem katowickich organizacji pozarządowych. Ponadto zamówiono kalendarze książkowe oraz materiały promujące „Program Profilaktyki i Promocji Zdrowia”, które zostaną rozdysponowane jako nagrody w konkursach dla mieszkańców.

Ww. kalendarze i materiały zostały zamówione w drukarni Klucze Poligrafii Sp. z o.o. z siedzibą w Kluczach przy ul. Zawierciańskiej 4/11. Łącznie wydatkowano na ten cel kwotę: **13 398,94 zł.**

PODSUMOWANIE

Podsumowując, w 2021 r. na realizację wszystkich zadań wynikających z „Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla miasta Katowice na lata 2021-2027” przeznaczono środki finansowe w wysokości: **789 479,18 zł** (w ramach zadań własnych powiatu). W planie budżetowym zaplanowano środki w wysokości: 1 051 631,00 zł, co oznacza, że wykonanie kształtowało się na poziomie 75%. Należy zwrócić uwagę, że od ogłoszenia na terenie Rzeczypospolitej Polski stanu epidemii w marcu 2020 r. wprowadzane ograniczenia stanowią główną przeszkodę w prawidłowej realizacji programów profilaktycznych, które skierowane są w szczególności do dzieci i młodzieży oraz seniorów. Łącznie z różnych możliwości oferowanych w ramach poszczególnych projektów skorzystało ok. 5 400 mieszkańców Katowic. Obserwowana w ubiegłym roku sytuacja epidemiczna, która spowodowała m.in. zmniejszenie zgłaszalności na różnorodne badania profilaktyczne (nie tylko finansowane przez miasto, ale również przez NFZ), a także ograniczenie aktywności fizycznej mieszkańców, w szczególności dzieci i młodzieży, sprawia, że w kolejnych latach konieczne będzie dalsze podejmowanie działań na rzecz profilaktyki i promocji zdrowia, które bezpośrednio wpływa na jakość naszego życia. Szczególną uwagę zwraca rosnący odsetek dzieci, u których obserwuje się nadwagę i otyłość.

Tabela zamieszczona poniżej zawiera zbiorcze zestawienie wydatkowanych środków finansowych na realizację poszczególnych programów i działań w 2021 r. w ramach „Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla miasta Katowice na lata 2021-2027”.

REALIZACJA „PROGRAMU PROFILAKTYKI I PROMOCJI ZDROWIA DLA MIASTA KATOWICE NA LATA 2021-2027” W 2021 ROKU		
L.p.	Nazwa działania	Wykonanie
I.	PROGRAMY PROFILAKTYCZNE REALIZOWANE WE WSPÓŁPRACY Z PODMIOTAMI WYKONUJĄCYMI DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ (WYBRANYMI W OTWARTYM KONKURSIE OFERT):	628 215,17 zł
1.	Program szczepień profilaktycznych przeciwko wirusom brodawczaka ludzkiego (HPV)	381 561,12 zł
2.	Program profilaktyki dla osób trzeciego i czwartego wieku – etap podstawowy	25 900,00 zł
3.	Program profilaktyki dla osób trzeciego i czwartego wieku – etap rehabilitacyjny	20 000,00 zł
4.	Profilaktyczna opieka nad uczniami	114 510,00 zł
5.	Program profilaktyki zachorowań na grypę "Słoneczna Jesień"	86 244,05 zł
II.	PROJEKTY REALIZOWANE WE WSPÓŁPRACY Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI (W RAMACH „PROGRAMU WSPÓŁPRACY MIASTA KATOWICE Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI NA ROK 2021”) W RAMACH ZADANIA: „OCHRONA I PROMOCJA ZDROWIA: PROWADZENIE DZIAŁAŃ Z ZAKRESU PROFILAKTYKI I PROMOCJI ZDROWIA MAJĄCYCH NA CELU UTRZYMANIE I POPRAWĘ ZDROWIA MIESZKAŃCÓW ORAZ ZWIĄZANEJ Z NIM JAKOŚCI ŻYCIA”:	65 785,07 zł
1.	Dzień Chorego w Katowicach w czasie COVID-19	5 000,00 zł
2.	Konsultacje indywidualne ze specjalistami Fundacji Oko w Oko z Rakiem	3 600,00 zł
3.	Kampania społeczna skierowana do osób w depresji zagrożonych wykluczeniem spowodowanym pandemią Covid-19	5 000,00 zł
4.	Przeprowadzenie monitoringu narażenia dzieci miasta Katowice (dzielnica Szopienice) na ołów wraz z niezbędnymi działaniami pomocowymi w lekach oraz edukacyjnymi	9 000,00 zł
5.	Udział Hospicjum Cordis w Pikniku Rodzinnym	6 500,00 zł
6.	Piknik Rodziny na zdrowo	9 825,00 zł
7.	Profilaktyka zdrowotna dla mieszkańców Miasta Katowice – zabezpieczenie medyczne podczas Pikniku Rodzinnego	9 500,00 zł
8.	Kurs budowania odporności	2 200,00 zł
9.	Bądź aktywny – przełoń raka! - Bieg i marsz Nordic Walking	2 500,00 zł

10.	Seniorze ruch to zdrowie	7 860,07 zł
11.	Aktywny senior – jesień 2021	1 800,00 zł
12.	Zdrowe Mikołajki	3 000,00 zł
III.	KATOWICKIE DNI PROMOCJI ZDROWIA	65 580,00 zł
IV.	INICJATYWA LOKALNA PN. „ZDROWIE NA PIĄTKĘ”	3 000,00 zł
V.	SZKOLENIA DLA LEKARZY	13 500,00 zł
VI.	DZIAŁANIA PROMOCYJNE I EDUKACYJNE Z ZAKRESU PROFILAKTYKI ZDROWOTNEJ	13 398,94 zł
	RAZEM:	789 479,18 zł

DOKUMENT PODPISANY ELEKTRONICZNIE

Dane podpisywanego dokumentu

Typ dokumentu	Uchwała
Numer dokumentu	XLV/1001/22
Data dokumentu	2022-03-31
Organ wydający	Rada Miasta Katowice
Przedmiot regulacji	w sprawie przyjęcia sprawozdania Prezydenta Miasta Katowice z realizacji „Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla miasta Katowice na lata 2021-2027” w 2021 roku
Identyfikator dokumentu	BB41D55D-A8EB-4E01-B922-6174CDEC1D62

Informacje o złożonych podpisach elektronicznych

Podpis:	
Sygnatura	Signature-1301303385
Numer seryjny	6ED7E323297E4C50F3CA63F191D89519CB596C2C
Osoba podpisująca	Maciej Marek Biskupski
Instytucja	Urząd Miasta Katowice
Kraj	PL
Data złożenia podpisu	31.03.2022 11:18:00
Zakres podpisu	Cały dokument
Wystawca certyfikatu	VATPL-5260300517 COPE SZAFIR - Kwalifikowany Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A. PL